

ШЛЯХИ ВИРІШЕННЯ ПИТАНЬ ЗАХИСТУ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ДЕСНЯНСЬКОГО РАЙОНУ М КИЄВІ

Вікторія ДАГІЛЬ, старший викладач кафедри державного нагляду у сфері пожежної та техногенної безпеки Національного університету цивільного захисту України

Злочини, які вчиняються росією з терористичною метою, із застосуванням зброї масового ураження, включаючи виведення з ладу і руйнування потенційно небезпечних об'єктів, створюють загрози НС та умови для аварій і катастроф техногенного характеру. Створення й розвиток великих технологічних підприємств в Україні призвів до накопичення великої потенційної небезпеки, яка катастрофічно реалізовується під час терористичних актів та диверсій.

Потенційно небезпечними об'єктами, що можуть стати об'єктами терористичних актів на території України, є такі, що мають найвищий ступінь небезпеки:

- атомні електростанції,
- об'єкти хімічної небезпечні I і II ступеня небезпеки,
- об'єкти категорії «А» і «Б» вибухо- і пожежонебезпечності, в тому числі енергетична інфраструктура,
- дамби водосховищ Дніпровського каскаду,
- залізниця та магістральні трубопроводи,
- військова інфраструктура.

Найбільш поширені загрози об'єктам критичної енергетичної інфраструктури в умовах сучасної гібридної війни:

- збройні удари: об'єкти електроенергетики, Дніпровської, Дністровської та Кременчуцької ГЕС, ТЕС, ТЕЦ;
- кіберзагрози: спроби зламу інформаційних систем енергомереж розподільчих компаній;
- інформаційна війна: поширення фейків про колапс енергосистеми з метою дискредитації влади та створення паніки серед населення;
- диверсії: діяльність ворожих ДРГ, спрямована на пошкодження ліній електропередач та підстанцій.

В період рекордних морозів — до -25°C , країна-агресор завдала масованих ударів по ТЕЦ і ТЕС, що забезпечували обігрів українських міст.

Наймасовіші удари по столиці відмічалися 25-27 грудня 2025 року, 9, 13 січня, 3 та 11 лютого 2026 року. Ворожі обстріли здійснювалися хвилями: спочатку ворог атакував “Шахедами” та балістикою, а вранці в повітряний простір України почали залітати крилаті ракети, запущені противником з моря та зі стратегічної авіації. Через обстріл підприємство ДТЕК тимчасово припинило роботу, а сотні тисяч киян, переважно лівобережних районів залишилися без світло-, водо-, теплопостачання. На 2020 рік 85,2% теплових пунктів експлуатувалися понад 25 років, а втрати у мережах при транспортуванні тепла з ТЕЦ-5 і ТЕЦ-6 склали 28,4%.

На сьогоднішній день, завдяки героїчній праці енергетиків, багатомільярдній допомозі європейських партнерів, які вкладаються в ремонт знищених ТЕЦ, титанічної роботи особового складу ДСНС усуваються наслідки ударів, але країна-агресор повторює свої терористичні атаки знов.

В зв'язку з цим постає питання захисту критичної інфраструктури, що потребує комплексної стратегії, яка поєднує:

- посилення протиповітряної оборони (ППО),
- захист кіберпростору,
- модернізацію енергосистеми.

Насамперед, створення незалежної теплової та електричної генерації шляхом будівництва невеликих об'єктів. На правому березі Києва вже побудовано 130 невеликих котелень для теплозабезпечення, а лівий забезпечувався від трьох ТЕЦ.

Тому на період до наступного опалювального сезону, для енергетичної незалежності лише Деснянського району Києва необхідно вирішити наступні питання:

- будівництво енергетичної інфраструктури об'ємом на 100 МВт електроенергії та 300 МВт теплоенергії;
- проектування та будівництва котелень малої потужністю від 3 до 30 МВт;
- перехід котелень на тверде або альтернативні види палива (сонце, деревина, біопаливо);
- використання акумулюючих батарей;
- реалізація рішень індивідуального опалення у багатоповерхових будинках Києва;
- внесення змін в нормативні документи, які регламентують ці питання;

- координація всіх служб (підключення, земля, екологія, безпека, ДСНС);
- правові питання отримання згоди мешканців.

ЛІТЕРАТУРА

1. Закон України «Про ринок електричної енергії» від 13.04.2017 № 2019-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2019-19#Text>
2. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 10 листопада 2023 р. № 1025-р «Про затвердження плану заходів з реалізації Концепції забезпечення національної системи стійкості до 2025 року» URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1025-2023-%D1%80#Text>
- 3.